

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΘΕΣΙΣ
ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ

ΚΑΤΑ

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΝ ΕΤΟΣ 1932-1933

© 2006-2010 ΕΚΠΑ
ΕΠΙ ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΛΟΓΟΘΕΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΑΧΤΙΚΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΕΜ ΤΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1935

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ
ΚΑΤΑ
ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΝ ΕΤΟΣ 1932 - 1933 *

Παρεχόμενος ἐπὶ τὸ βῆμα τοῦτο ἵνα ἐκπληρώσω τὸ ὑπατὸν τῶν πρυτανικῶν καθηκόντων, νὰ ὀναφέρω τοῦτέστι τὰ περογμένα κατὰ τὸν χρόνον τῆς Πρυτανείας μου, ὡς ὁ Πανεπιστημιακὸς Νόμος κελεύει, αἰσθάνομαι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκφράσω τὰς θερμὰς εὐχαριστίας μου πρὸς τοὺς ἐν τῇ Συγκλήτῳ συναδέλφους καὶ τὰ μέλη τοῦ Οἶκου. Συμβουλίου τοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὸν ζῆλον, τὸ μεγιστὸν ἐνδιαφέρον καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν, ἅτινα ἐπεδείξαντο πρὸς ἐπικουρίαν μου ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ἔργων τούτων. Ἀλλὰ πρὸ πάντων ὀφείλω ζωηρῶς νὰ ἔξαρσω τὸν ζῆλον, τὸ μέγιστον ἐνδιαφέρον καὶ τὴν δύντως πατρικὴν μέριμναν τῆς Σ. Κυβερνήσεως, ἥτις ἐν τῇ ἐκπληρώσει τοῦ προγράμματος αὐτῆς καὶ πρὸς διοκλήτῳσιν τῆς ἴγειρονομικῆς δργανώσεως τοῦ Κράτους, κάνω εὐστόχως ἐστραφῆ πρὸς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ τὴν πρὸς τοῦτο ἀριγήν τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς πρώτιστα ἔχητήσατο. Ἄνευ τῆς τοιαύτης πατρικῆς τῷ δύντι μερίμνης τῆς Σεβαστῆς Κυβερνήσεως, ἥτις οὕτω χρυσοῖς γράμμασιν ἀνέγραψε τὸ δύναμα αὐτῆς ἐν ταῖς δέλτοις εὐγνωμοσύνης τοῦ Πανεπιστημίου, ὀφείλω νὰ ὅμολογήσω δτὶ δὲν θὰ ἥτο δυνατὴ ἢ συντέλεσις τόσων πανεπιστημιακῶν ἔργων.

Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν πανεπιστημιακὸν ἔτος μετὰ χαρᾶς εἴδομεν πλήρουμένας πολλὰς ἔδρας διαφόρων Σχολῶν. Οὗτω διωρίσθησαν καθηγηταὶ καὶ ὑφηγηταὶ νέοι:

α'.) Ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ δ. κ. Βασίλειος Βέλλας Ἐκτακτος καθηγητὴς τῆς ἔδρας τῆς Ἔβραικῆς γλώσσης καὶ Ἐρμηνείας τῆς Ηαλατᾶς Λιαθήκης.

* Ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ προτερανούς κ. Κ. Δημητρετούλου ἐν τῇ αιθούσῃ τῶν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῇ 14 Ἰανουαρίου 1934.

β'.) 'Εν τῇ Νομικῇ Σχολῇ ὁ κ. Κονστ. Δεμερτζῆς, τακτικὸς καθηγητὴς τοῦ Ἀστ. Δικαίου, ὁ κ. Κονστ. Τσάτσης, ἔκτακτος καθηγητὴς τῆς Εἰσαγωγῆς εἰς τὴν ἐπιστήμην τοῦ Δικαίου καὶ τῆς Φιλοσοφίας τοῦ Δικαίου, ὁ κ. Παν. Κανελλόπουλος, ἔκτακτος καθηγητὴς τῆς Κοινωνιολογίας καὶ ὁ κ. Νικ. Χωραφᾶς, ἔκτακτος καθηγητὴς τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου.

γ'.) 'Εν τῇ Ιατρικῇ Σχολῇ ὁ κ. Νικ. Μιχαηλίδης, ἔκτακτος καθηγητὴς τῆς Μικροβιολογίας καὶ ὁ κ. Κονστ. Μουτούσης, ἔκτακτος καθηγητὴς τῆς 'Υγιεινῆς καὶ

δ'.) 'Εν τῷ Ὁδοντοτεχνικῷ Σχολείῳ ὁ κ. Στέλιος Σπεράντσος, εἰδικὸς καθηγητὴς τῆς 'Ορθοδοντικῆς.

'Υφηγηταὶ διωρίσθησαν ἐν μὲν τῇ Νομικῇ Σχολῇ ὁ κ. Ἄλ. Τσιρινιάνης τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου, ἐν δὲ τῇ Ιατρικῇ Σχολῇ ὁ κ. Παν. Φωτεινὸς τῶν Ἀφροδιτίων καὶ Δερματικῶν νοσημάτων, ὁ κ. Ἅντ. Κιδουνῆς τῆς Παθολογίας, ὁ κ. Γερ. Ἀλιβιζάτος τῆς 'Υγιεινῆς, ὁ κ. Θ. Δημητριάδης τῆς 'Ωτοφρινολαρυγγολογίας, ὁ κ. Κ. Γαβριηλίδης τῆς Οφθαλμολογίας, ὁ κ. Νικ. Τσαμπούλας τῆς Παθολογίας καὶ ὁ κ. Σπ. Πεζόπουλος τῆς Εἰδικῆς Νοσολογίας καὶ ἐν τῇ Φυσικομαθηματικῇ Σχολῇ ὁ κ. Τούλιος Δαλιετός τῆς 'Ανοργάνου Χημείας.

Χαιρετίζων ἐξ ὀνόματος τοῦ Πανεπιστημίου τοὺς νέους συναδέλφους εὐχομαι ὅπως ἡ ἐν τῷ ἑμίνεῳ τούτῳ πανδιδακτηρίῳ διδασκαλίᾳ των συντελέσῃ εἰς τὴν πρόσδοτον τῆς ἐπιστήμης καὶ πρὸς δόφελος καθόλου τῆς Κοινωνίας.

'Εὰν δμως ἔχάρη τὸ Πανεπιστήμιον διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν νέων τούτων συναδέλφων, οὐχὶ ἥπτον ἐπένθησε τὸ γένος τούτων τεσσάρων καθηγητῶν αὐτοῦ, τοῦ καθηγητοῦ τῆς 'Αρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας Σίμου Μενάνδρου, τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου Τιμ. Ἡλιόπουλου, τοῦ καθηγητοῦ τῆς δογματικῆς Ζήκου Ρώση καὶ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Πειραιατικῆς Παθολογίας Ἀντων. Χρηστομάνου.

Ο Σίμος Μενάνδρος, δοτὶς ἐδίδαξεν ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, διετέλεσε πρύτανις αὐτοῦ, εἶναι δὲ γνωστὴ ἡ δρᾶσις αὐτοῦ ὡς καθηγητοῦ καὶ ὡς ἀνθρώπου τῶν γραμμάτων. Ο Τιμ. Ἡλιόπουλος, ὁ σοφὺς διδάσκαλος τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου, εἶχεν ἀποχωρήση ἀπό τινος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καταληφθεῖς ὑπὸ τοῦ ὄριου ἡλικίας. Ο Ζ. Ρώσης, ἀφοῦ ἐδίδαξεν ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἀπὸ τῆς ἔδρας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, ἀσχοληθεῖς ἴδιᾳ περὶ τὴν δογματικήν, εἶχεν ἀποχωρήσει καὶ οὗτος πρὸ ἵκανοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ ὄριου ἡλικίας. Ο Ἀν. Χρηστομάνος, τοῦ δικοίου γνωστῆς τυγχάνει φύσαντος ἡ δρᾶσις ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ τῇ Κοινωνίᾳ, εἶχε παρατηθῆναι τῆς θέσεώς του πρό τινων ἔτῶν.

"Απαντας τοὺς συναδέλφους τούτους τὸ Πανεπιστήμιον ἐτίμησε προσηκόντως, θέλει δὲ διατηρεῖ τὴν μνήμην αὐτῶν ἀγήρῳ.

"Η κίνησις τῶν φοιτητῶν κατὰ τὸ διαφρενίσιν ἔτος ὑπῆρξεν ἡ ἀκόλουθος:

"Ο δικός ἀριθμὸς τῶν φοιτητῶν ἦτο 6.661, ἐξ οὐ πρατηροῦνται διὰ διάριμδος τῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου τείνει νὰ σταθεροποιηθῇ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καμπινόμενος μεταξὺ 6500 – 7000. Κατὰ σχολὰς δὲ ἐνεγράφησαν καὶ παρηκολούθησαν μαθήματα εἰς ὅλα τὰ ἔτη:

	Φοιτηταί	Φοιτήρια
Εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν	209	3
» » Νομικὴν	2.759	109
» » Ιατρικὴν	1.475	116
» » Φιλοσοφικὴν	392	206
» τὸ Μαθηματικὸν τμῆμα	426	16
» » Φυσικὸν	224	22
» » Φαινοκεντικὸν	186	62
» » Χημικὸν	135	7
» » Ὁδοντοτεχνικὸν Σχολεῖον	205	109

Μεγιστην φοντίδα κατεβάλλουμεν ὑπὲρ τῆς καθόλου προσαγωγῆς τῶν φοιτητῶν, πρὸ παντὸς δὲ τῶν ἐπιμελῶν καὶ ἀπόρων. Η ἔξηνθησαν αἱ παρεχόμεναι αὐτοῖς ὑποτροφίαι καὶ τὰ βραβεῖα. Πάντες οἱ ἀφοτεύσαντες εἰς τὰς τμηματικὰς ἑξετάσεις ἀποφοιτηταὶ ἀπηλάγησαν τῆς καταβολῆς τῶν διδάκτων καὶ ἐσιτίσθησαν καθ' ὅλον τὸ ἔτος δωρεάν εἰς τὸ φοιτητικὸν συσσίτιον τῆς Πανεπιστημιακῆς Λέσχης. Εἰς πολλοὺς δὲ ἐξ αὐτῶν ἐδόθησαν δωρεάν συγγράμματα τῶν καθηγητῶν. Εἰς τὸ συσσίτιον τῆς Λέσχης ἐξ ἄλλου, χάρις εἰς εἰδικὴν πίστωσιν τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Πανεπιστημίου, ἐσιτίσθησαν δωρεάν πολλοὶ ἀποφοιτηταί, ἐνδοκιμήσαντες εἰς τὰ μαθήματα. Πολλαὶ ἐπίσης ὑποτροφίαι ἐδόθησαν εἰς φοιτητὰς διαφόρων Σχολῶν ἐκ τῶν κληροδοτημάτων τοῦ Πανεπιστημίου.

Καὶ ἡ Πανεπιστημιακὴ Λέσχη, ἡτις ἀπὸ ἔτῶν πλέον λειτουργεῖ κανονικῶς εἰργάσθη λίαν εὐδοκίμως ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῆς 'Εφορίας αὐτῆς, τὴν ὅποιαν ἀποτελοῦν καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου ἐσηγόρησαν μετὰ παραδειγματικῶν ζήλου ὑπὲρ τῶν φοιτητῶν. Πλῆθος φοιτητῶν, ἐξ ὅλων τῶν Σχολῶν, παρηκολούθησε τὰ ἐσπερινὰ μαθήματα ἐνένων γλωσσῶν, τὰ ὅποια διοργανώνει κατ' ἔτος τὸ οἰκεῖον τμῆμα τῆς Λέσχης. Καὶ τὸ φοιτητικὸν 'Αναγνωστήριον ἐπλουτίσθη διὰ νέων σιγγραμμάτων καὶ ἐλειτούργησε κανονικῶς. Χιλιάδες φοιτητῶν ἐστίζοντο εἰς τὸ ἔτια-

τόριον τῆς Λέσχης καθημερινῶς, όπερ λειτουργεῖ ὑπὸ τὴν αὐστηράν
ἐπίβλεψιν καὶ ἐποπτείαν τῶν εἰδικῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου ίδιᾳ
δὲ τοῦ Προέδρου αὐτῆς κ. Κ. Ζέγγελη. Ἐπίσης κανονικῶς ἐλειτούρ-
γησαν τὸ κυλικεῖον τῆς Λέσχης καὶ τὸ κυργεῖον καὶ τὰ διάφορα ἄλλα
τμήματα αὐτῆς. Μὲ τιμᾶς εἰσιτηρίων λίαν εὐηγγάρις ἡδυνήθησαν οἱ
φοιτηταὶ ὥπαύτως νὰ παρακολουθήσωσι παραστάσαις τοῦ ἐν τῇ Πα-
νεπ. Λέσχῃ λειτουργοῦντος κινηματογράφου. Ἀλλὰ καὶ ἄλλα μέσα
ψυχαγωγίας παρεσχέθησαν ὑπὸ τῆς Λέσχης χάριν τῶν φοιτητῶν. Οὗτοι
ἐδόθησαν συναυλίαι καὶ διαλέξεις καὶ θεατρικὰ παραστάσεις ὑπὸ τοῦ
φοιτητικοῦ θεατρικοῦ Ὁμίλου καὶ χοροῦ ἀκόμη, ἀτινα θεωροῦνται καὶ
εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἀνακοίνωσιν καὶ ψυχαγωγίαν τῶν φοιτη-
τῶν μετὰ τὴν κόπωσιν ἐκ τῆς μελέτης καὶ τῆς παρακολουθήσεως τῶν
παραδόσεων. Καὶ ἡ ιατρικὴ περίθαλψις τῶν φοιτητῶν ὑπὸ τοῦ οἰκείου
τμήματος τῆς Λέσχης ὑπῆρξεν ἀρτιωτάτη. Πλείστοι φοιτηταὶ ἔνοση-
λεύθησαν εἰς διάφορα νοσοκομεῖα δαπάναις τῆς Λέσχης, εἰς δλους
δέ, ὅσοι εἶχον ἀνάγκην, παρεσχέθησαν δωρεάν τὰ ἀναγκαιοῦντα φάρ-
μακα. Τὸ Πανεπιστημιακὸν Γυμναστήριον εἰς τὸ δποίον γεμνάζονται
καθημερινῶς πάντες οἱ φοιτηταί, ὑποχρεούμενοι εἰς τοῦτο καὶ ἐκ τοῦ νό-
μου, διωργάνωσε πλείστας ἔκδρομάς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους οὐ-
μένον εἰς τὰς περὶ τὴν πρωτεύουσαν τοποθεσίας ἄλλα καὶ εἰς ἄλλους
ἀρχαιολογικὴν ἡ ἄλλην σημασίαν ἴστορικὴν ἔχοντας χώρους. Χάρις
δὲ εἰς τὴν εὐγενῆ διάθεσιν τοῦ ἀξιοτίμου κ. "Υπουργοῦ τῶν Ναυτι-
κῶν, δοτικ διέθεσεν ἐπανειλημένος κρατικὸν ἀτμόπλοιον, διωργανώ-
θησαν διαδικαὶ ἔκδρομοι φοιτητῶν ὑπὸ τὴν ὅδηγίαν καθηγητῶν τοῦ
Πανεπιστημίου, οἵτινες ἐποιοῦντο καὶ σχετικάς διαλέξεις ἐπὶ τόπου. Τὸ
"Υπουργεῖον τῆς Παιδείας παρακλήθην ὑφ' ἡμῶν, διημένως παρεχώ-
ρησεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τὸ ἐν τῷ Ζαππείῳ Πανελλήνιον Γυμνα-
στήριον, ἐν φέγγινάσθησαν φοιτηταὶ κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος, καθ'
ὅσον λόγῳ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ αὐτῶν τὸ Πανεπιστημιακὸν Γυμνα-
στήριον μόνον δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τοῦτο. Η διαγωγὴ τῶν
φοιτητῶν κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος, τόσον ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ δοσον
καὶ ἐν τῇ Λέσχῃ, ὑπῆρξεν ἐξαιρετικῶς κοσμία, τιμῶσα ἀληθῶς τοὺς
ἀκαδημαϊκοὺς αὐτοὺς πολίτας, παρ' ὃν ἡ πατρὶς πολλὰ ἐλπίζει.

Ἄλλα τὸ ἀνδιαφέρον ἡμῶν ὑπὲρ τῶν φοιτητῶν καὶ ἄλλως ἔξ-
δηλώθη. Φρονοῦντες δὲν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ παρασκευάζεται τὸ
φυτώριον ἐξ οἱ θὰ ἐκπορευθῶσιν οἱ αὐτιανοὶ ἥγεται τοῦ "Ἐθνικῆς
καὶ δὲ τὸ Πανεπιστήμιον δὲν ἔχει σκοπὸν μόνον νὰ παρασκευάζῃ
ἐπιστήμονας, ἀλλὰ καὶ νὰ σφυρηλατῇ χαρακτῆρας, μεγίστην κατεβά-
λομεν προσπάθειαν, ἐπιτιχῶς δὲ ἐλπίζουμεν, πρὸς ὀνταπτέρωσιν τοῦ
φρονήματος τῶν φοιτητῶν, τὸ δποίον πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν διτι-

τόσοι καὶ τόσοι ὁρθοὶ ἐπιβουλεύονται. Μυρία κηρύγματα ἔκτοξεύον-
ται κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους ἐναντίον τῶν ὑψηλῶν
ἰδεωδῶν τῆς οἰκουγενείας, τῆς πατρίδος καὶ τοῦ καθήκοντος. Είναι
ἀνάγκη πάντες νὰ ἀντιληφθῶμεν διτι χρειάζεται μεγάλη ἀντίδρασις,
ἴνα μὴ τὰ καταστρεπτικὰ ἀντά κηρύγματα οἰζοβολήσωσιν εἰς τὰς
τρυφερὰς ψυχὰς τῶν φοιτητῶν. Θεωροῦντες δὲν οἱ φοιτηταὶ δέον νὰ
ἀπολαμβάνωσιν ἐκτιμήσεως οὐ μόνον ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ἀλλὰ καὶ
ἐν τῇ Κοινωνίᾳ, τὴν δποίαν αὐτιον θὰ κληθοῦν νὰ ποδηγετήσουν,
εἰσηγήθημεν εἰς τὴν Σύγκλητον, ἡτις διμοθύμωις ἀπεδέχθη, ἵνα οἱ
φοιτηταὶ φέρωσιν εἰδικὸν πηλίκιον, ὡς φέρουσι τοιοῦτον οἱ φοιτη-
ταὶ πλείστων Εὑρωπαϊκῶν Πανεπιστημίων. Ενχόμεθα ἵνα τὸ μέτρον
τοῦτο καθιερωθῇ γενικῶς καὶ ισχὺν πάντοτε. Συναφὲς μέτρον ἦτο καὶ
ἡ καθιέρωσις εἰδικοῦ σήματος, τὸ δποίον φέρουν ἀπὸ τοῦ πιρελ-
θόντος ἔτους οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου.

Διὰ τὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τάξιν καὶ εὐπρέπειαν, ἐκρίναμεν σκό-
πιμον νὰ εἰσηγηθῶμεν εἰς τὴν Σύγκλητον, ἡ δὲ Σύγκλητος ἐνέκρινε τὸν
διορισμὸν εἰδικοῦ ἐπόπτου, δοτικ τῇ βοηθείᾳ καὶ συνδρομῇ τῶν ἰδίων
φοιτητῶν θὰ μεριμνᾶ διὰ τὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τάξιν καὶ εὐκο-
μίαν. Διότι πρέπει νὰ ἐννοήσουν οἱ φοιτηταὶ διτι ἡ τάξις ἐν τῷ Πανεπι-
στημίῳ είναι ζήτημα τὸ δποίον αὐτοὺς κατὰ πρῶτον λόγον ἐνδιάφερει
καὶ αὐτοὺς τιμᾷ ἡ ἀξιοχρεπής παράστασις καὶ ἡ κοσμία διαγωγή.

Μέριμνα ιδιαιτέρα ἐλήφθη ὑφ' ἡμῶν διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν
τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῶν μὴ ἔξασκούντων ἐπάγγελμα.

Τὸ ζήτημα τῶν ἀποδοχῶν τῶν καθηγητῶν πολλάκις ἀπησχ-
λησε τὸ Πανεπιστήμιον διότι είναι γνωστὸν διτι ἡ ἀμοιβὴ τῶν καθη-
γητῶν δὲν ἔτοι έμπρεπουσα. Διότι οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου
είναι ὑποχρεωμένοι νὰ παρακολουθῶσιν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰς ἐκάστοτε
προσδόους τῆς ἐπιστήμης, προμηθευόμενοι τὰ ἀναγκαῖα πρὸς τοῦτο
συγγράμματα, τῶν δποίων ἡ τιμὴ λόγῳ τῆς συναλλαγματικῆς διαφορᾶς,
τάπον ὑφόθη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐν γένει κοι-
νωνικὴν παράστασιν είναι ἀνάγκη οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου
νὰ ἀμείβωνται ἐπαρκῶς. Εντυχοῦς τὴν ἀνάγκην ταύτην ἀνεγνώρισεν
ἡ Σ. Κυρέδρησις, ἡτις προδύμως ἐνέκρινε τὸν διπλασιασμὸν τοῦ παρε-
χομένου εἰς τοὺς καθηγητὰς ἐπιδόματος, δπερ ἐλπίζομεν διτι νῦν ἔτι
μᾶλλον δέλει αὐξηθῆ.

Τὸ Πανεπιστήμιον ἔδημοσίευσεν ως συνήθως εἰς ἴδια τεύχη τὰς
γενομένας διμίλιας ὑπὸ καθηγητῶν αὐτοῦ εἰς τὰς καθιέρωσιν
ἔτησίας τελετὰς τῶν τριῶν Ιεραρχῶν καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ως καὶ
εἰς ἄλλας ἔορτὰς γενομένας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ ἔορτῶν, κρίνομεν ἀναγκαῖον νὰ προ-

συνέσιμον δτι διὰ πρώτην φοράν κατὰ τὸ παρελθὸν πανεπιστημιακὸν έτος ἐγένετο ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν ἐπίσημος ἑσπερινὴ δεξίωσις κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἐθνικῆς ἕορτῆς. Εἰς τὴν δεξίωσιν ταύτην παρευρέθησαν τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως, τὸ διπλωματικὸν Σῶμα, αἱ Πανεπιστημιακαὶ Ἀρχαὶ, οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, ἀντιπρόσωποι τῶν γραμμάτων καὶ καλῶν τεχνῶν καὶ ἐν γένει πάντες οἱ ἐπίσημοι. Εὑχομαι δὲ ὅραια αὕτη ἕορτὴ νὰ καθιερωθῇ καὶ νὰ γίνεται κατ' ἔτος.

Ὑπόρροφοι ἐστάλησαν ἐπι διαφόρων κληροδοτημάτων δι' εὐρυτέρας πουοδάς.

Ο κ. Γ. Ἀντωνόπουλος τῆς Ἰατρικῆς ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Ζαμπακοῦ.

Ο κ. Ιω. Μελισσηνὸς τῆς Ἰατρικῆς ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Λ. Οὐκονούδου καὶ δ. κ. Α. Μπαλτατζῆς τῆς Νομικῆς ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Μπαλτατζῆ.

Κατὰ πολλοὺς τρόπους ἐπεκοινώνησε τὸ Πανεπιστήμιον καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν πανεπιστημιακὸν ἔτος πρὸς τὰ ξένα ἐπιστημονικὰ ἴδρυματα. Καθηγητὰς πολλῶν ξένων Πανεπιστημίων ἦτι δὲ καὶ φοιτητὰς ἐπισκεφθέντας ὁμαδικῶς τὴν Ἑλλάδα, ἐδεξιώθημεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν. Εάκας πυγχαρητηρίους ἐπέλιψαμεν πρὸς πολλὰ ξένα Πανεπιστήμια καὶ ἄλλα ἐπιστημονικὰ ἴδρυματα, ἀπίνα ἐκάλεσαν ὥμας νὺν μετάσχωμεν εἰς ἐγκαίνια καὶ ἐπετηρίδας ἕορταζομένας ὑπὸ αὐτῶν.

Πλείστας προσκλήπεις ἐλόβουμεν ἐπι διαφόρων διεθνῶν ἐπιστημονικῶν συνεδρίων. Ἀτυχῶς δύμως λόγῳ τῶν οἰκονομικῶν δυσχερεῶν τὸ Πανεπιστήμιον δὲν κατόρθωσε νὰ ἀποστείλῃ εἰς δῆλα ἀντιπροσώπους, ως ὅτα ἐπεδύμει. Ἀλλὰ καὶ εἰς δύο ἀπέστειλεν, οἱ μετασχόντες καθηγηταὶ ἐδικτάνησαν ἐξ ἴδιων. Εἴχης ἔργον ὅτα τὸ Πανεπιστήμιον νὰ ἀπέστελλε πάντοτε ἀντιπροσώπους εἰς τὰ κυριώτερα τούλαχιστον διεθνῆ ἐπιστημονικὰ συνέδρια, ἵνα παρακολουθῇ καὶ συμμετέχῃ εἰς τὰ ἐν αὐτοῖς ἀνακοινούμενα πρόσιματα τῶν διαφόρων πλάδων τῆς ἐπιπτήμης.

Μεταρρυθμίσεις ἐγένοντο ἐν τῷ κεντρικῷ κτιρίῳ ἐνδεικνυόμεναι καὶ χάριν τῆς εὐχερεοτέρας διεξαγωγῆς τῆς ὑπηρεσίας ἀλλὰ καὶ πρὸς καλλωπισμόν ἐγένετο ἐγκατάστασις πλήρους δικτύου τηλεφόρων, ἐξωραίσθησαν δὲ καὶ διερρυθμίσθησαν αἱ αἰθουσαὶ τῆς Συγκλήτου, τῆς Πρυταγείας καὶ τῶν τελετῶν, εἰς ἃς ἐγένετο νέα ἐγκατάστασις φιοτισμοῦ. Ἐπίσης ἔξωραίσθησαν οἱ διάδρομοι καὶ δ. προσθάλαιμος τῆς Πρυτανείας. Καὶ περὶ τοποθετήσεως ἡλεκτρικῶν ὀρολογίων εἰς τὰς αἴθουσας τῶν παραδόσεων ἐγένετο σκέψις, ητὶς δύμως ἀκόμη δὲν ἐπραγματοποιήθη.

Τὴν εἰσηγήσει διηδύνων ἀπεφασίσθη πρὸς αἰδησιν τῶν πόρων τοῦ Πανεπιστημίου ἡ κατεδάφισις τῶν πολαιῶν πλινήτων τοῦ Πανεπιστημίου, τῶν κειμένων εἰς κεντρικωτάτας θέσεις τῆς πόλεως, καὶ δὲ ἀνέγερσις νέων μεγάλων προσδοφύρων οἰκοδομῶν. Ἐλπίζω δτι αἱ ἀποφάσεις αὗται ὅτα ἐκτελεσθῶσι ταχέως, διότι κατὰ πολὺ θέλουσιν αἰδησθῆ ἡ πρόσοδοι τοῦ Πανεπιστημίου.

Μεγάλαι εἶναι αἱ οἰκοδομικαὶ ἀνάγκαι τοῦ Πανεπιστημίου. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπησχόλησε πορφρῶς τὸ Πανεπιστήμιον κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν, χάρις δὲ εἰς τὰς ἀόρους προσπαθείας τῶν ἑκάστοτε Συγκλήτων ἐτέθησαν αἱ βάσεις καὶ ἤρχισε πραγματοποιούμενον μεγαλειῶδες πράγματι οἰκοδομικὸν πρόγραμμα, πληροῦν πάσας τὰς ἀνάγκας τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης. Ὅτε ἐκτίζετο τὸ Πανεπιστήμιον, κυρίαι καὶ κύριοι, πρὸς ἑκατὸν ἑτῶν, δ. ἀριθμὸς τῶν φοιτητῶν ὅτοι λίαν περιφεριμένος, εἰς τὸπον ὅστε αἱ αἰθουσαὶ αὗτοῦ ἦσαν ὑπεραρκεταὶ διὰ τὴν διδασκαλίαν. Ἡδη δύμως μετὰ παρέλευσιν τόσων ἑτῶν καὶ ἴδιων κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, καθ' ἡ ηξήληθη καταπληκτικῶς δ. ἀριθμὸς τῶν φοιτητῶν, ἀμεσος προσέκυψεν ἡ ἀνάγκη τῆς συμπληρώσεως τῶν μέσων διδασκαλίας καὶ τῆς βελτιώσεως τῆς λειτουργίας τοῦ Πανεπιστημίου. Ὄλοκληροι Σχολαί, ὡς ἡ Νομική, ἡ Φιλοσοφικὴ καὶ ἡ Θεολογικὴ ἐπετεροῦντο καὶ στεροῦνται ἔτι καὶ σήμερον καταλλήλων πέθουσῶν διδασκαλίας καὶ φροντιστηρίων. Καθὼς ἐπίσης στερεῖται Μουσείων ἡ Φυσικομαθηματικὴ Σχολή. Πολυτιμόταται συλλογαὶ αὐτῆς, ἀνεκτιμήτου ἔξιας κενταὶ ἐν τοῖς ὑπογείοις ἐλλείψει ἐπαρκοῦς χώρου.

Λιὰ τὴν πλήρωσιν τῆς ἐλλείψεως ταύτης εἰσηγήθημεν εἰς τὸν κ. Προέδρον τῆς Κυβερνήσεως, δπως παραχωρήσῃ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τὸ κτίσιον τῆς Βουλῆς, τὸ δποῖον πρόκειται νὰ κενοθῇ μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς Βουλῆς εἰς τὸ νέον μέγαρον. Ὅ δὲ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὑπεκρέθη δτι ὅτα λάβῃ σύνοικῶς ὑπὸ δψει τὴν παράκλησιν τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἄλλὰ καὶ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς αἱ ἀνάγκαι δὲν ἰκανοποιοῦντο διὰ μόνων τῶν ἀνεγερθέντων ἐν Γουδὶ Νέων Ἐργαστηρίων.

Ἐκτιθέντας τῶν φοιτητῶν τῆς Ἰατρικῆς διὰ μόνης τῆς ἐργαστηριακῆς ἀσκήσεως εἶναι ἀναμφισβήτητως ἐλλιπής. Η ἀνάγκη τῆς προσκτήσεως νοσυκομείου μετ' ἀρκετοῦ ἀριθμοῦ κλινῶν ὅτοι πλέον ἡ ἐπιταχτική.

Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῶν νέων Ἰατρῶν ἐργαστηρίων, ἡ ἰδρυσις τῶν ὅποιων ἀποτελεῖ πραγματικὸν σταδιόν προόδου ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἰατρικῆς.

Ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις τούτοις, πλουτιζομένοις καταλλήλως, ώτε γίνεται ἐφεξῆς ἡ φροντιστηριακὴ διδασκαλία τελειοτέρα καὶ πληρ-

στέρα, συμφώνως πρός τάς σημερινάς προδόθους και απαιτήσεις τῆς έποιστήμης. Ή δινέγερσις τῶν κτιρίων τούτων, ήτοι τοῦ έργαστηρίου τῆς Ἀνατομικῆς και Τοπολογίας, τῆς Φυσιολογίας, τῆς Γενικῆς και Πειραματικῆς Παθολογίας, τῆς Ηειραματικῆς Φαρμακολογίας, τῆς Ειδικῆς Νοσολογίας, τῆς Ἐγχειρητικῆς, τῆς Ἀνθρωπολογίας και τῶν ἐν αὐτοῖς στεγασθησομένων ἔργαστηρίων τῆς Υγιεινῆς και Μικροβιολογίας, είναι ἔργον αὐτοῦ τούτου τοῦ Πανεπιστημίου, είναι ἔργον τῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1926 και ἡφεῖται Προτάνεον και τῶν ἑκάστοτε Πανεπιστημιακῶν Συγκλήτων, αἵτινες ίδιαζουσαν ἐπεδείξαντο μέριμναν και ἐνδιαφέρον πρός τὴν ταχίστην αὐτῶν δινέγερσιν. Ὅντως πρῶτος διαθηγητής κ. Β. Λίγινητης ὡς πρόσδερος τοῦ τότε Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου ἔθετο τὰς οἰκονομικὰς βάσεις, αἱ διποῖαι ισχύουσι μέχρι σήμερον καὶ δι' ἓν ἐπραγματοποιήθη τὸ οἰκοδομικὸν πρόγραμμα.

Ἡ Πανεπιστημιακὴ Σύγκλητος ἐπὶ τῆς Προτάνειας αὐτοῦ ἡρέστο τῶν προκαταρκτικῶν ἔργασιῶν, ὃς ἐξηκολούθησεν ἡ μετέπειτα Σύγκλητος ἐπὶ Προτάνειας τοῦ κ. Ν. Ἀλιβέζάτου. Ἡ τελεκή πραγματοποίησις ὅμως τῆς ἰδρύσεως τῶν ἔργαστηρίων διφεύλεται καὶ οἷς εἰς τὸν ἀόκνως ἔργασθέντα τότε Προτάνειν κ. Γ. Ματθαιόπουλον, διτις ἔθεσε και τὸν θεμέλιον λίθον κατὰ Μάϊον τοῦ 1929, οἱ μετ' αὐτὸν δὲ Προτάνεις κ. Θ. Βορέας, Κ. Μελισσηνός και Κ. Δημοσιονιώτης ἐπεδείξαντο μέγα ἐνδιαφέρον διὰ τὴν δλῆν συμπλήρωσιν τοῦ ἔργου.

Ἄλλὰ μνημονεύον ἐνταῦθα πάντας τοὺς συναδέλφους, οἵτινες διὰ συντόνου και λελογισμένης ἔνεργειας συνετέλεσαν σπουδαῖως εἰς τὴν ταχείαν πρόσδοτον τῶν νέων κτιριακῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἔγκαττασεων, θὰ παρέλειπον ἐπιτακτικὴν ὑποχρέωσιν, ἀν δὲν ἐμνημόνευον μᾶλιστα πρὸ πάντων τὰ ὄντατα δύο σεβαστῶν και σοφῶν διδασκάλων τοῦ Πανεπιστημίου, ἐξ ὃν δὲν πρὸ πολλοῦ ἀπεβίωσεν, διὰ τέρος διατελεῖ ἐκτὸς τοῦ Πανεπιστημίου ἀπὸ δεκαετίας. Ὁ πρῶτος εἴται διάτονος Σπ. Λάμπρος, διτις ἀπὸ τῆς πρώτης ἐπὶ προτάνειας αὐτοῦ (1904-1905) προσύνθησε και ἐξησφάλισεν εἰς τὴν Ἰατρικὴν Σχολὴν τὸν χῶρον, ἐφ' οὗ δινηγέρθησαν τὰ μεγαλοπρεπῆ αὐτοῦ ἔργαστηρια, διὰ τέρος εἴται διάτονος Αγγελόπουλος διτις διὰ τοῦ Ν. 997 τῆς 27 Ὁκτωβρίου 1917 περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως οἰκοπέδων ἐξησφάλισεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον χῶρον τ. μ. 3273 ἐν τῷ οἰκοδομικῷ τετραγώνῳ Ἀκαδημίας. Σίνα, Σδλωνος, Μασσαλίας, διὰ τὸ μέγαρον τῶν θεωρητικῶν ἐπιστημῶν.

Ἡ ἐκπόνησις τῶν κτιρίων τούτων ὡς και ἡ ἐπίβλεψις αὐτῶν ἐγένετο ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου κ. Ἐμμ. Κοιεζῆ.

Θεωρῶ ἐμαυτὸν εὐτυχῆ διότι μαζὶ συνεβάλομεν εἰς τὴν συντέλειον ταύτην ἔργασθεις ὡς μέλος τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου καθ' ὅλα τὰ ἔτη τῆς ἀνεγέρσεως τῶν ἔργαστηρίων τούτων.

Χάρις εἰς τὴν προδυνάμιαν τῆς Σ. Κυβερνήσεως, τὸ Πανεπιστήμιον ἀπέκτησε και ἐτερον νοσοκομεῖον ἐκ 300 κλινῶν, τὸ Προσφηγικὸν διπερ ἐπιδιερθούμενον και πλούτιζόμενον θέλει χρησιμεύει και αὐτὸ διὰ τὴν κλινικὴν μόρφωσιν τῶν φοιτητῶν. Τὸ Πανεπιστήμιον ἔθεσεν ἡδη δι' ἐμοῦ κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ ἀμφιθεάτρου τοῦ νοσοκομείου, τῶν ἔξωτερικῶν ιατρείων και τῶν νέων περιπτέρων αὐτοῦ.

Διὰ τῆς παραχωρήσεως τοῦ Νοσοκομείου τούτου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον οὐ μόνον ἡ λειτουργία αὐτοῦ ἐβελτιώθη σημαντικῶς, ἀλλὰ και οἱ πόροι του ηὔξησαν ἐπὶ τυσσόν, ώστε οὐ μόνον τὸ κτίριον θὰ ἐπανηφθῇ και θὰ βελτιωθῇ σημαντικῶς ἀλλὰ θὰ πλουτισθῇ και δι' ὅλων τῶν μέσων τῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν θεραπείαν τῶν ἀσθενῶν και τὴν διδασκαλίαν.

Ἐκτερον ποτυδαίον ζῆτημα, ἀπασχολήσαν διὰ παροῦ τὸ Πανεπιστήμιον ἡτο ἡ Ἑλλειφις Μαιευτικῆς κλινικῆς. Ἐπὶ ἑνα σχεδὸν αἰώνα τὸ ζῆτημα τοῦτο ἐθεωρεῖτο ὡς ὅνειρον ἀπραγματοποιήτον. Χάρις δύοις εἰς τὰς ἔνεργειας τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου, τοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Πανεπιστημίου και εἰς τὴν μεγίστην συνδρομὴν τῆς Σ. Κυβερνήσεως, κατωφθάμη διστέ οὐδὲν αἰώνος ἀτελεσφόρητοι προσπάθειαι νὰ στεφθῶσιν ὑπὸ ἐπιτυχίας, και νὰ τεθῇ δι θεμέλιος λίθος τῆς Μαιευτικῆς και Γυναικολογικῆς Κλινικῆς τοῦ Πανεπιστημίου. Θεωρῶ ἐμαυτὸν εὐτιχέστερον ἐπὶ τῷ ἔργῳ τούτῳ, διπερ θεωρῶ ὡς ὑπέρτατον ὅλων τῶν ἐπὶ τῆς ήμεράς Προτάνειας πραγματοποιηθέντων, διὰ τοὺς ἐπομένους λόγους. Ἡ προστασία τῆς μητρότητος και τοῦ παιδίου πρέπει νὰ ἀποτελοῦν μίαν τῶν κατ' ἐξοχὴν πρώτων μεριμνῶν πάσης Πολιτείας. Πρὸς τοῦτο δὲ ἡ μεγίστη ἐπίδρασις, ἡν δισκεῖ ἡ Μαιευτικὴ και Γυναικολογία εἰς τὴν αὐξήσιν τοῦ πληθυσμοῦ και τὴν καθόλοι διγείαν τοῦ λαοῦ, κατενοήθη ἐγκαίρεως ὑπὸ δλων τῶν πεπολιτισμένων λαῶν, οἵτινες εἰργάσθησαν ἐνδελεχῶς και δόκνως πρὸς ἴδρυσιν περιλάμπων μεγάρων, δι μεγάλων και καλῶς ὀργανωμένων μαιευτικῶν και γυναικολογικῶν κλινικῶν, ἐνθα οὐ μόνον μορφοῦνται και δισκοῦνται ἀριώτατα αἱ μέλλουσαι μαῖαι και οἱ μέλλοντες ιατροί ἀλλὰ και ἡ φιλανθρωπία παρέχεται ἐν αὐτοῖς δισφαλῶς και ἀφειδῶς. Διὰ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Μαιευτηρίου ἐκπληροῦνται και ἡ ὑποχρέωσις τοῦ Πανεπιστημίου, εἰς δι παραχωρήση πρὸς τὸν ποκόν τούτον δι χῶρος παραπλανῶς τοῦ Ἀρεταίου Νοσοκομείου. Τὸ ποσὸν τῆς ἀγορᾶς τοῦ οἰκοπέδου προηλθεν ἐξ ἔργων συλλεγέντων ὑπὸ ἐπιτροπῆς πρὸς

τὸν σκοπὸν ἀνεγέρσεως Μαιευτηρίου εἰς μνῆμην τῆς προώρως θανού-
σης πολυφιλήτου βασιλόπατος 'Αλεξάνδρου.

'Η ἀνέγερσις τοῦ ἰδρύματος τούτου θὰ γίνη δαπάναις τοῦ Πα-
νεπιστημίου, ωὐδὲ ἐνοικιασθῆ δὲ εἰς τὸ Κράτος, ἵνα ἔγκατασταθῇ τὸ
ἐν τῇ ὁδῷ Ἀκαδημίᾳ νῦν λειτουργοῦν δημόσιον Μαιευτήριον.

Τὸ ζῆτημα τῆς Ἀστυχλινικῆς ἐλύθη ὥσαύτως κατὰ τὸν εὐνοϊ-
κῶτερον δυνατὸν τρόπον κατὰ τὸ διαφρεύσαν ἔτος. Ἐγκατεστάθη αὕτη
καὶ ἥρξατο λειτουργοῦσα ἐν τῷ κτιρίῳ τῷ ὀψειλομένῳ εἰς τὴν γεν-
νιοδωρίαν τοῦ ὀνειρήστον καθηγητοῦ Μαγγίνα. Η Πανεπιστημιακὴ
Σύγκλητος ἔχουσα σύμφωνον καὶ τὴν γνώμην τοῦ Οἰκονομικοῦ Συμ-
βουλίου, προῆλθεν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ἔγκαταστηῃ προσωρινῶς τὴν
Ἀστυχλινικὴν ἐν τῷ κτιρίῳ τούτῳ, διπερ δὲ ἑτερον σκοπὸν προορίζεται,
οὐ μόνον διὰ τὴν ἀνετωτέραν λειτουργίαν αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ἵνα πλη-
ρότερον ἀνταποκρίνηται αὕτη εἰς τὸν προορισμὸν τῆς, ἕστε καὶ προ-
σωρινῶς, καθ' ὃσον φρονῶ διὰ ἐπιβάλλεται τὸ ταχύτερον νὰ ἔγκατα-
σταθῇ ἡ 'Ἀστυχλινικὴ' εἰς ἴδιον κτίριον ἐν κεντρικῇ τοποθεσίᾳ εἰς
τρόπον ὡστε, συντρέχοντος καὶ τοῦ Κράτους, νὰ δύναται νὰ ἀνταπο-
κρίνηται πλήρως εἰς τὸν διπτὸν προορισμὸν τῆς, τὸν ἐπιστημονικὸν
τοῦτοτε καὶ τὸν φιλανθρωπικόν. Διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν
διὰ ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος τιχόντων λατοικῆς περι-
θάλψεως ἐν αὐτῇ, πιο ὅλην τὴν στενότητα τοῦ χωρού, ἀνῆλθεν εἰς 67,230.

'Ἐκ τῆς ἔγκαταστάσεως τῆς Ἀστυχλινικῆς εἰς ἴδιοτητον ἴδρυμα,
ἐπῆλθεν οἰκονομία διὰ τὸ Πανεπιστήμιον κατ' ἔτος 320 χιλ. ἄσ. ἐπλι-
ρωνε δὲ ἐνοίκιον.

'Ἐν τῷ Ἀρεταῖῳ Νοσοκομείῳ, διπερ στεγάζει δύο πανεπιστη-
μιακὰς κλινικάς, τὴν Χειρουργικὴν καὶ τὴν Γυναικολογικὴν, ἡτο προ-
φανὲς διὰ τὸ ὑπάρχον μικρὸν χειρουργεῖον δὲν ἐπήρχει διὰ τὰς ἀνάγ-
κας ἀμφοτέρων τῶν κλινικῶν. Καὶ τὸ ζῆτημα τοῦτο ἐλύθη κατ' εὐχήν,
ἔγκριθείσης ὑπὸ τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκο-
νομικοῦ Συμβουλίου τῆς ἀνεγέρσεως καὶ δευτέροι χειρουργείου. Καὶ
τὸ χειρουργεῖον τοῦτο ἥρχισεν οἰκοδομούμενον κατὰ τὸ διαφρεύσαν
πανεπιστημιακὸν ἔτος.

'Ἐτερον σπουδαῖον ζῆτημα ἐλύθη ἐπίσης κατὰ τὸ παρελθόν πανε-
πιστημιακὸν ἔτος, τὸ τοῦ Ὀδοντιατρικοῦ Σχολείου. Εἶναι γνωστὸν
πῶς ἐλειτούργησε κατ' ἀρχὰς τὸ Ὀδοντιατρικὸν Σχολεῖον ἐν τῇ Ἀστυ-
χλινικῇ, πῶς κατόπιν μετεφέρθη καὶ ἐλειτούργησεν εἰς τὴν ἴδιοτητον
οἰκίαν τοῦ Πανεπιστημίου παρὰ τὴν πλατείαν Κάνιγγος, μέχρις ὅτοι
πρό τινων ἐπῶν μετεφέρθη καὶ ἔγκαταστάθη εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ
Σίνα τοιώφοφον οἰκοδομὴν τοῦ Πανεπιστημίου, ἐν ᾧ μέχρι σήμερον
λειτουργεῖ.

'Αλλ' ἡ οἰκοδομὴ αὐτῆς, ἐκτὸς τοῦ διὰ εἶναι πάντῃ ἀκατάλληλος
διὰ Ὀδοντιατρικὸν Σχολεῖον, καίται ὡς γνωστὸν ἐπὶ τοῦ οἰκοδομικοῦ
τειραγώνου, ἐφ' οὐδὲν ἀνεγέρεται τὸ μέγαρον τῶν Θεωρητικῶν ἐπιστη-
μῶν καὶ ἐπομένως ἐπρεπε νὰ μεταφερθῇ ἀλλαχοῦ. 'Ενεκα τῶν λόγων
τούτων ἀπεφασίσθη ὑπὸ τε τοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου καὶ ὑπὸ τῆς
Συγκλήτου ἡ ἀνέγερσις ἴδιου κτιρίου διὰ τὸ Ὀδοντιατρικὸν Σχολεῖον,
διπερ ἐλπίζομεν διὰ ἐπὶ μαχαρὰν σειρὰν ἐπῶν 8^ο ἀνταποκρίνηται πλήρως
εἰς τὸν προορισμὸν αὐτοῦ. Καὶ τοῦ κτιρίου τούτου, ὑπήρξαμεν εὐτυ-
χεῖς, καταθέπαντες κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Πρωτανείας ἡμῶν τὸν θεμέ-
λιον λίθον.

Οἱ διὰ τὴν ἴδρυσιν τοῦ κτιρίου τούτου ἀπαιτηθησόμενοι πόροι
θὰ προελθοῦν ἐκ τῶν πόρων αὐτοῦ τούτου τοῦ Σχολείου, οἵτινες κατὰ
πολὺ θέλουσιν αὐξηθῆναι μετὰ τὴν ἔγκαταστασιν τούτου εἰς τὸ νέον κτίριον.

'Ἐτέρα ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη τοῦ Πανεπιστημίου ἥρξατο πληρου-
μένη διὰ τῆς κατασθέσεως τοῦ θεμέλιου λίθου τοῦ νέου μεγάρου τῶν
Θεωρητικῶν ἐπιστημῶν, ἡτοι τῆς Νομικῆς, τῆς Φιλοσοφικῆς, τῆς Θεο-
λογικῆς καὶ τῶν Μαθηματικῶν Ἐπιστημῶν. Διὰ τὸ ἔργον τοῦτο, διπερ
πρόκειται νὰ ἀποτελέσῃ τὸ δεύτερον μεγαλοπρεπὲς κτίριον τοῦ Πανε-
πιστημίου εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως, ὅφειλω νὰ ὁμολογήσει διὰ συνε-
τέλεσαν τὰ μέγιστα οἱ Πρωτανεῖς κ. Γεώργιος Ματθαιόπουλος καὶ ίδια
ὁ κ. Θ. Βορέας οἵτινες προέτειναν τὴν ἴδρυσιν αὐτοῦ, κατηρτισαν
ἐπιτροπάς πρὸς μελέτην τῶν σχεδίων καὶ τοῦ τρόπου ἀνεγέρσεως αὐτοῦ,
προστείναν δὲ καὶ τὴν διάθεσιν τῆς οἰκείας δαπάνης, διὰ Σύγκλητοι
τῶν ἐπῶν ἔκείνων ἐνέχριναν. Οὗτο ἐπὶ τῆς ἔμης Πρωτανείας ἐγκρι-
θέντος τελικῶς τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Ε. Κριεζῆ ἐκπονηθέντος σχε-
δίου καὶ ψηφισθείσης ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου τῆς ἀναγ-
καιότητος δαπάνης, ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου
τῇ 29 Φεβρουαρίου ἐ. ζ. ἡ πρόσδος τῶν ἔργων καὶ ἡ δριστικὴ
ἀνέγερσις τοῦ μεγάρου.

Θεωρῶ ἐμαυτὸν εὐτυχῆ ἐπὶ τῷ διὰ ως ὑστάτην ἀλλὰ καὶ σπου-
δαιοτάτην τῶν ὑπηρεσιῶν μου ὡς Πρωτανεῖος ἐτέλεσα τὰ ἔγκαινια τοῦ
Λαϊκοῦ Νοσοκομείου τοῦ Πανεπιστημίου, τὴν συντήρησιν τοῦ ὅποίου
ἀνέλαβε μετὰ ζήλου μεγίστου ἐνδιαφέροντος καὶ πατρικῆς μερίμνης
ἡ Σ. Κυβέρνησις. 'Η ἔγκαταστασις τοῦ Νοσοκομείου τούτου ἐγένετο
εἰς ἐν τῶν νεωτερὶ ἀνεγερθέντων περιλάμπων κτιρίων ἐν τῇ θέσει
Γουδί. 'Ο χῶρος τῶν ὑπαλοιπομένων τριῶν ἔργαστηριακῶν κτιρίων
εἶναι ὑπεραρκετὸς διπερ περιλάβῃ ἀνέτως καὶ τὰ δύο μὴ ἔγκαταστα-
θέντα εἰσέτι ἔργαστηρια 'Υγιεινῆς καὶ Μικροβιολογίας. 'Ἐχων ὑπὸ διῆρε
τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἔργαστηριαν συναδέλφων ὑπὲρ τοῦ Πανεπιστη-
μίου καὶ τῆς σπουδαῖοτέρης νεολαίας πέποιθα διὰ τοχέως θὰ λυθῇ καὶ

2006-2010 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

τὸ ζῆτημα τοῦτο καὶ θὰ ξενογενῆ ὁ χρόνος διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν ἀπολοίπων δύο καθηγητῶν¹⁾. Κατὺ τὰ ἔγκαινια τοῦ Λαϊκοῦ Νοσοκομείου ἐξέφρασα τὴν λόγην μου διὰ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ὅλου ἔργου μου δὲν μοὶ ἐπέτρεψεν ὁ χρόνος νὰ λύσω καὶ τὸ σπουδαιότατον ζῆτημα τῆς ἴδρυσεως τοῦ ἀντικαρκινικοῦ ἱνστιτούτου τοῦτου, ἡδη δύμας εἶμαι εἰταχής διότι ἡ πατρικὴ τῆς Κυβερνήσεως μέριμνα ὑπὲρ τῆς ἡγείας τῶν πολιτῶν θὰ πραγματοποιήσῃ καὶ τοῦτο τὸ καλόν. Ενδίσκουμαι εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν σήμερον νὰ διακοινώσω ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου διὰ διξιότυμος ἐπὶ τῆς Προνοίας καὶ Κρατικῆς Ἀντιλήψεως Ὑπουργὸς κ. Τσ. Μαρούποντας ὑπεσχέθη νὰ διαθέσῃ ἐκ τῶν ἰσόδων τοῦ ἴδρυσησμένου λαχείου 3 ἥκατ. ἐφ' ἀποξέντηση τῆς λειτουργίας τοῦ ἱνστιτούτου τούτου.

Ἐτερον σπουδαιότερον θέμα ὅπερ μὲ ἀπησχόλησε κατὰ τὴν χρόνον τῆς Προτανείας μου ὑπῆρξε τὸ τῆς ἴδρυσεως πανεπιστημιακῆς Βιβλιοθήκης, ἡς ἡ Ἑλλειψις εἶναι εἰς πάντας τοὺς πανεπιστημιακοὺς αἰσθητή. Τὸ ζῆτημα τοῦτο ἐμελέτησα ἐπανειλημμένως μετὰ τοῦ συναδέλφου κ. Α. Κούζη· δυστυχῶς ὁ χρόνος δὲν μοὶ ἐπέτρεψε νὰ τὸ φέρω εἰς πέρας, ἔχω δύμας δι' ἐλπίδος διὰ ὁ διάδοχός μου θὰ λύσῃ τὸ οὐχί τόσον δυσχερεῖς ζῆτημα τοῦτο.

Αἱ τῶν συντελεσθέντων ἔργων πατωρισμένη νὰ διλογιληφωθῇ μὲν τὸ πρόγραμμα τοῦ Πανεπιστημίου ἀπὸ ἀπόφεως κτιρίων διδασκαλίας, νὰ συμπληρωθῇ δὲ καὶ τελεοποιηθῇ πρὸς τούτους καὶ κατ' ἔχοχήν της Ιατρικὴ Σχολὴ ἀπὸ ἀπόφεως ἐργαστηρίων καὶ κλινικῶν, δι' δὲν καὶ μόνον ἔξασφαλίζεται ἢ τε ἀρτιωτάτη ἐκταίδευσις τῶν φοιτητῶν ἀλλὰ καὶ ἡ προσαγωγὴ τῆς ἐπιστήμης.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Τοιοῦτον ἐν κυρίαις γραμμαῖς τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον πατὰ τὸ διάστημα τῆς Ημετανείας μου, δφειλόμενον κυρίως εἰς τοὺς κόπους καὶ τὰς προσπαθείας τῶν τε συναδέλφων μου Συγκλητικῶν καὶ τῶν ἄλλων καθηγητῶν, ὅσοι μετέχουν τῶν διαφόρων Συμβουλίων καὶ ἐπιτροπῶν. Οἱ Καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου εἰργάσθησαν πάντοτε μετὰ ζήλου ὑπὲρ τῆς ἐξυψόσεως τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς διαπαιδαγω-

¹⁾ Ἐκ τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ Λαϊκοῦ Νοσοκομείου εἰς ἐκ τῶν τεσσάρων ἐργαστηριακῶν κτιρίων ἐιδήθη μεγάλη οἰκονομία διὰ τὸ Πανεπιστήμιον διὰ τοῦ περιφερούμενον τῶν ἔξόδων συντηρησεως. Ήδη τὸ πασὸν τοῦτο, τὸ ὅποιον ὑπολογίζεται εἰς ἥμισυ περίπου ἐκαπομόδων, διατίθεται κατ' ἔτος διὰ τὸν πλουτισμὸν τῶν ἐργαστηρίων διὰ μηχανημάτων καὶ ἐργαλείων, ταχύσις δέλουσι καταστῆ ταῦτα διότι πάσης ἀπόφεως τέλετα.

γῆσεως τῶν φοιτητῶν. Είμαι δὲ βέβαιος διὰ καὶ σεῖς, φίλοι φοιτηταί, διντιλαμβανόμενοι τὸν ὑψηλὸν προορισμὸν σας διὰ ἐντείνητε τὰς δυνάμεις σας, ψυχικὰς καὶ πνευματικάς, μότε διαν καταλίπητε μετ' οὐ πολὺ τὰ φοιτητικά σας ἔδωλα καὶ ἐξέλιθητε εἰς τὴν Κοινωνίαν νὰ εἰσθε τελείως κατηγορισμένοι, μότε νὰ διποθῆτε ἀληθινοὶ παράγοντες προόδου καὶ πραγματικοὶ διηγοὶ τοῦ λαοῦ, ἐμπνεόμενοι πάντοτε ὑπὸ τῶν ὑψηλῶν ἐθνικῶν ἰδεοδοσίων, τὰ διπολα μόνα στηρίζονται οίκους καὶ ἐξενγείζουσι τὸν ἀνθρώπων.

Μὲ τὴν εὐχήν, κύριε Ηρότανι, δπως Ἰδωμεν ἐπὶ τῆς Προτανείας σας ὀλοκληρούμενον τὸ ἔργον τοῦ Πανεπιστημίου παφαδίδω εἰς ὑμᾶς τὰ σεπτὰ ταῦτα σύμβολα τοῦ Πρωτανικοῦ ἀξιούματος²⁾.

Σημ. - Τὸ ἐφεζῆς συντόμως ἐκτιθέμενα, καίπερ ἀνίκοντα τὸ τὴν λογοδοσίαν 1933-34, δημοπιεύονται ἐπιταῦτα ὡς λεβότα χώραν καθ' ὃν χρόνον δ. κ. Δογοθετόπουλος, ὡς προπονταῖς ἀνεπλήρωτον τὸν πρότανιν κ. Σεφεριάδην ἀπονομίζοντα εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Εἰς τὸ καίριον ἐν Π'ονδί, δ.σεν παρεχωρηθῆται ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου εἰς τὸ Κοάτος πρὸς στέγασταν τοῦ Λαϊκοῦ Νοσοκομείου περέστη ὑδρυκη τροποποιήσων καὶ συμπληρώσεων παντα. Ήρός τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου διοικήσης 180.000 δραχ.

Μέχρι τοῦδε οὐδεμία πρόβλεψις εἶχε γίνει διποιοὶ οἱ φοιτηταὶ διεκόντων συστηματικῶς εἰς τὴν κολύμβησιν καὶ τὰ συναρφῆ θαλάσσια γυμνάσματα. Τῇ μερίμνῃ ἡμῶν (Δογοθετόπουλου) ἀπεφασίσθη δπως ἴδρυθῆ ὑπὸ τοῦ Κοάτος κολυμβητήριον ἐν Κολαμακίῳ ἐνθα διεκόνται καὶ οἱ φοιτηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐπίσης ἐλλήφθη πρόδνοια δπως λιαν προσεγγός γίνει ἐγκατάστασις πλήρων καὶ συγχρονισμένων Πανεπιστημιακῶν Γυμναστηρίων χάρων τῶν φοιτητῶν ἐν τῇ θέσει Γούνδι παρὰ τὰ Ιατρικά ἐργαστήρια.

Ἐτέρη Ἑλλειψις σπουδαιοτάτη, ἐνδιηρθρωθῆ, Παρεχωρήθη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τημῆτα ἐν τῷ ἐνταῦθα Φιλιστείῳ «Σωτηρίᾳ» δ. 160 κλινῶν, ὡς λατουργήσῃ, διπάναις τοῦ Κράτους, ὡς φυματιολογική Κλινική τοῦ Πανεπιστημίου.

Κατόπιν δηλώσεως τῆς Κεβερούσηως, διὰ εἶναι πρόδυνμος νὰ προσφέρεται διποξ ποσὸν 3.000.000 δραχ., διὰ τὸ Ἀντικαρκινικὸν Ίδρυμα τοῦ Πανεπιστημίου «Ἀθηνῶν», ἐννέα ἔξαστρατοιη ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου ἡ στέγαστις αὐτοῦ, ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Συγκλήτου δπως παραχωρηθῆται ὁ πρὸς στέγαστιν τοῦ Ίδρυματος ἀπαντούμενος χρόνος ἐν τῷ ἐν τῷ Ἀρεταίει Νοσοκομείῳ περιπτέρῳ τῆς Γυμνασιολογικῆς Κλινικῆς.

Ἐνεκά τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ πτερίας πτώσεως τῆς δραχμῆς, προστέθη διηγηστις τῶν διδάκτρων καὶ τῶν λοιπῶν καταβολῶν τῶν φοιτητῶν, αἱ διποιαὶ δπὸς δικτητίος παρέμειναν διετάβλητοι.

Ἀπεφασίσθη διηγηστις χρόνος ἐν τῷ κεντρικῷ καιρῷ τοῦ Πανεπιστημίου, μετὰ τὴν μεταφορὰν ἐκ τούτου τῶν διεωρητικῶν Σχολῶν, πρὸς ἐργαστήριαν τῆς Πανεπιστημιακῆς βιβλιοθήκης.

²⁾ Μετὰ τὸν κ. Δογοθετόπουλον ἀνελθῶν εἰς τὸ βῆμα δ. Πρύτανης τῆς πανεπιστημιακῆς περιόδου 1933-34 κ. Στ. Σεφεριάδης ἐξεφώνησε λόγον ἔχων διὰ δέλουσι τὸν «Ηθικὸν διπλασιάν».